

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **M.L.**,

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 2. 2023, č. j. MPSV-2023/34143-923,
o příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví specifikovaného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě, ze dne 5. 12. 2022 (dále též jen „správní orgán prvního stupně“ a „prvostupňové rozhodnutí“), na jehož základě byla zamítnuta žádost

žalobce o přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo pro nesplnění podmínek předpokládaných zákonem č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 329/2011 Sb.“ nebo „zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením“).

II. Relevantní skutková zjištění

2. Dne 19. 9. 2022 požádal žalobce o příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo.
3. Zdravotní stav žalobce byl v řízení před správním orgánem prvního stupně posouzen dne 9. 11. 2022 lékařkou Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) Karviná se závěrem, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, avšak zdravotní postižení neodpovídá postižení dle přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. Lékařka shledala rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce stav po IC krvácení při embolizaci AV malformace P vpravo 2/2018 s embolizací aneurysmatu ACI vpravo 3/2018 s reziduální spastickou levostrannou hemiparézou s akcentací na levou dolní končetinu. Dle lékařky OSSZ u žalobce jde o „reziduální přetrvávající středně těžkou spastickou levostrannou hemiparézu s akcentací na LDK, postižení je středně těžké, nezjištěna těžká paréza či plegie dvou dolních končetin v celém rozsahu či jiná postižení taxativně uvedená a ani nejde o těžkou či hlubokou mentální retardaci či těžký autismus“.
4. Dne 5. 12. 2022 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, jímž byla žádost žalobce zamítnuta na podkladě v předchozím odstavci citovaných závěrů lékařky OSSZ.
5. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž lékařský posudek sporoval. Disponuje zprávou z rehabilitačního lůžkového oddělení Nemocnice Havířov, která dle jeho názoru potvrzuje zhoršení zdravotního stavu.
6. V odvolacím řízení byl zdravotní stav žalobce posouzen dne 13. 1. 2023 posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále i „PK MPSV Ostrava“), ve složení předsedkyně komise a další lékařky s odborností neurologie a tajemnice. Posudková komise sdělila, že objektivní nálezy neodůvodňují závěr o těžké vadě nosně pohybového aparátu či těžkou – hlubokou mentální retardaci. Ve zdravotnické dokumentaci není doloženo trvalé posudkově významné zhoršení zdravotního stavu žalobce. PK MPSV Ostrava nehodnotila odlišně od lékařky OSSZ a došla k závěru, že u žalobce nejde o osobu, která má ve smyslu § 9 zákona č. 329/2011 Sb., těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí či těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu anebo autistické poruchy s těžkým funkčním postižením, s opakovanými závažnými a objektivně prokázanými projevy autoagrese nebo heteroagrese přetrvávajícími i přes zavedenou léčbu. Nejde o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí předpokládanou v písm. a), b), d) až i), l) a m) bodu 1 části I. přílohy k citovanému zákonu, nejde ani o mentální postižení uvedené v písm. b) bodu 5 části I. téže přílohy, nejde ani o poruchu autistického spektra uvedenou v písm. c) bodu 5 části I. přílohy k uvedenému zákonu. Posudková komise měla k dispozici i propouštěcí zprávu z rehabilitačního oddělení, Nemocnice Havířov, ze dne 7. 11. 2022.

7. Žalovaný na podkladě závěrů PK MPSV Ostrava rozhodl dne 10. 2. 2023 napadeným rozhodnutím. Zdůraznil, že zákon č. 329/2011 Sb., neumožňuje aplikovat princip srovnatelnosti zdravotního postižení. Posudky lékaře OSSZ a PK MPSV měl za objektivní.

III. Žalobní body

8. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 3. 4. 2023 žalobce namítá, že trpí zdravotním postižením odůvodňujícím přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku dle zákona č. 329/2011 Sb., neboť vykazuje těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, což vyplývá i z lékařské zprávy, kterou k žalobě přiložil.
9. Své onemocnění a jeho rozsah žalobce podřazuje pod „písmeno g)“ - těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina.
10. Dodává, že k plnohodnotnému zapojení do pracovní činnosti i do dalších životních činností, potřebuje osobní automobil.
11. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný po podrobné rekapitulaci dosavadního řízení sdělil, že nemá pochybnosti o odborném posouzení zdravotního stavu žalobce. Posudek PK MPSV Ostrava dostatečně objektivizoval zdravotní stav žalobce a prokázal, že mu dle posudkových kritérií nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku nevznikl.
13. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

V. Jednání soudu

14. U jednání soudu dne 14. 11. 2023 strany setrvaly na svých procesních stanoviscích.
15. Žalobce se nadále domnívá, že má postiženy tři až čtyři části těla, a to levé dolní i horní končetiny, levého boku a postižení mozku. Je toho názoru, že ve všech zprávách se píše, že má těžké postižení.
16. Žalovaný shledal posudek PK MPSV Ostrava kompletním.

VI. Posouzení věci krajským soudem

17. Krajský soud poté co zjistil, že žaloba byla podána včas v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů.
18. Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

19. Krajský soud nejprve shrnuje relevantní právní úpravu dopadající na souzenou věc.
20. Podmínky nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku stanoví § 9 zákona č. 329/2011 Sb.
21. Podle § 9 odst. 1 citovaného zákona nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedeným v příloze tohoto zákona, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.
22. Podle § 9 odst. 4 téhož zákona, zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.
23. Podle § 9 odst. 2 téhož zákona, nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla (...) má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.
24. Z výše citovaných zákonných ustanovení vyplývá, že nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku pořízení motorového vozidla má jen taková osoba, která trpí zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedeným v příloze k tomuto zákonu a u níž přiznání příspěvku nevylučuje zdravotní stav charakterizovaný v téže příloze.
25. Dle části I. bodu 5 písm. a) přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., se za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na pořízení motorového vozidla považují zdravotní postižení a) zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písm. a), b), d) až i), l) a m); b) těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace; c) autistické poruchy s těžkým funkčním postižením, s opakovanými závažnými a objektivně prokázanými projevy autoagrese nebo heteroagrese přetrvávajícími i přes zavedenou léčbu.
26. Krajský soud předně v obecné rovině konstatuje, že ve věcech poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, které jsou podmíněny zdravotním stavem účastníka řízení, je rozsah soudního přezkumu vymezen povahou věci. Posouzení povahy zdravotního postižení z hlediska splnění podmínek nároku na dávku podle zákona č. 329/2011 Sb., je věcí odborně-medicínskou, k níž správní orgán ani soud nemají potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obracejí k osobám, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro potřeby správního řízení v prvním stupni tuto úlohu plní okresní správa sociálního zabezpečení a v rámci odvolacího řízení posuzuje zdravotní stav občanů žalovaný, který za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise, jak vyplývá z § 4 odst. 2 a § 8 odst. 1 písm. e) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.
27. Posudky posudkové komise MPSV následně soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad uvedených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádné pochyby, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo

důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 55/2013–29).

28. V nyní posuzované věci žalobce namítá, že trpí těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, což odpovídá zdravotnímu postižení uvedenému v části I. bodě 1. písm. g) přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. Jedná se u něho o postižení tří až čtyř funkčních celků pohybového ústrojí.
29. Žalobce v odvolání odkázal na lékařskou zprávu rehabilitačního lůžkového oddělení Nemocnice Havířov, z níž se podává zhoršení jeho zdravotního stavu. Krajský soud proto ověřil, zda s citovanou zprávou byla posudková komise seznámena (pro upřesnění se jedná o propouštěcí zprávu Nemocnice Havířov, rehabilitace lůžková část od 17. 10. 2022 do 4. 11. 2022), přičemž konstatuje, že danou zprávu PK MPSV Ostrava zhodnotila a její závěry převzala na str. 2 a 3 svého posudku.
30. PK MPSV v Ostravě došla k závěru, že objektivní nález neodůvodňuje hodnocení zdravotního stavu žalobce jako těžkou vadu nosně pohybového aparátu či těžkou – hlubokou mentální retardaci. Ve zdravotnické dokumentaci žalobce totiž není doloženo trvalé posudkově významné zhoršení zdravotního stavu žalobce. U žalobce se nejedná o „*funkční postižení typu závažného deformačního postižení tří a více celků pohybového ústrojí, tzn. hrudník, páteř, pánev, tj. ztuhnutí, dále postižení končetinové, tzn. Postižení tří a více funkčních celků pohyb. Systému se sekundárním velmi těžkým postižením nosných kloubů obou dolních končetin, s nestabilitou pánevního pletence a se sekund. středně těžkými či těžkými parézami.*“ PK MPSV se vypořádala i s námitkami žalobce vznesenými v odvolání.
31. S ohledem na výše uvedené považuje krajský soud posudek PK MPSV v Ostravě za úplný a přesvědčivý. Úkolem posudkové komise je mimo jiné vyjádřit závěry posudkového hodnocení způsobem, který bude srozumitelný a přesvědčivý pro správní orgány a pro soud (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2019, č. j. 1 Ads 12/2018–32, nebo ze dne 23. 3. 2017, č. j. 2 Ads 17/2017–15). Těmto požadavkům posudek PK MPSV v Ostravě dostál.
32. Za situace, kdy pro posouzení zdravotního stavu žalobce jsou primárně určeny posudkové komise MPSV (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4 Ads 93/2012–33, nebo ze dne 14. 3. 2018, č. j. 3 Ads 64/2017–37), považuje krajský soud zdravotní stav žalobce za řádně objektivizovaný a žalobní námitka o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu či o nesprávném hodnocení jeho zdravotního stavu neobstojí.
33. I z tohoto důvodu shledal krajský soud nadbytečné další posuzování zdravotního stavu žalobce kompetentními orgány.
34. Podle § 75 s. ř. s. soud může při přezkumu rozhodnutí správního orgánu vycházet jen z takových skutečností, které existovaly nejpozději k okamžiku rozhodnutí žalovaného správního orgánu. Není přitom významné, zda těmito skutečnostmi žalobce v řízení před

správním orgánem argumentoval nebo zda je dokonce tehdy znal (KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 598). Citované ustanovení nebrání tomu, aby soud při svém rozhodování vycházel z dokumentů, které vznikly až po vydání žalobou napadeného správního rozhodnutí, pokud popisují stav, jež ke dni rozhodování správního orgánu objektivně existoval (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 4 As 141/2013–28).

35. Krajský soud nemohl ignorovat skutečnost, že žalobcem k žalobě předložená lékařská zpráva neurologické odborné ambulance, MUDr. A. Š., ze dne 27. 2. 2023, byla vydána a vyšetření žalobce bylo realizováno až po vydání napadeného rozhodnutí. Z této zprávy se podává závěr o tom, že se u žalobce jedná o reziduální přetrvávající těžší spastickou levostrannou hemiparézu s akcentací na levé dolní končetině po IC krvácení vpravo při embolizaci AV malformace P vpravo – 6. 2. 2018, následně embolizace aneurysmatu ACI vpravo 6. 3. 2018, přičemž toto zdravotní postižení figuruje na prvním místě v diagnostickém souhrnu na str. 2 posudku posudkové komise. Stejně tak lékařka OSSZ u žalobce shledala za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stav po IC krvácení při embolizaci AV malformace P vpravo 2/2018 s embolizací aneurysmatu ACI vpravo 3/2018 s reziduální spastickou levostrannou hemiparézou s akcentací na levou dolní končetinu. Závěry lékařské zprávy ze dne 27. 2. 2023 jsou tak zcela v souladu se závěrem PK MPSV v Ostravě.
36. Ke zmínce žalobce o absenci osobního vyšetření posudkovými lékaři upozorňuje na znění § 8 odst. 8 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Podle označeného ustanovení vychází okresní správa sociálního zabezpečení při posuzování zdravotního stavu mj. pro účely poskytnutí dávek podle zákona o poskytování dávek zejména z *nálezu ošetřujícího lékaře, popřípadě výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření lékaře, který plní úkoly okresní správy sociálního zabezpečení (...). Dále podle § 16a odst. 4 tohoto zákona je orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu podle § 4 odst. 2 nebo § 8 oprávněn vyzvat posuzovanou fyzickou osobu, aby se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu lékařem plnícím úkoly orgánu sociálního zabezpečení [písm. a)] nebo poskytla jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku [písm. d)]*.
37. Právě citovaná ustanovení, ani jiný právní předpis, nestanoví povinnost vždy a nutně provést zjišťovací lékařskou prohlídku pro účely posouzení žádosti o invalidní důchod (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 Ads 65/2012-21). Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení totiž v § 8 odst. 2 dává správnímu orgánu, který je příslušný k posouzení žádosti, toliko možnost o zjišťovací lékařskou prohlídku požádat. Vlastní vyšetření lékaře, který plní úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, patří mezi podklady pro rozhodování o žádosti o invalidní důchod, které odstavec 8 téhož ustanovení vyjmenovává v demonstrativním výčtu. Z ničeho nelze dovodit, že by žadatel musel být posudkovým lékařem, respektive posudkovou komisí, osobně vyšetřen. Jedná se pouze o možnost, kterou žalovaná, posudková lékařská či posudková komise mají (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2012, č. j. 6 Ads 21/2012-30, bod 14 či ze dne 24. 3. 2021, č. j. 10 Ads 290/2019–24).
38. V souzené věci též ze správního spisu vyplývá, že byl žalobce dopisem ze strany PK MPSV v Ostravě informován o skutečnosti, že posudková komise bude moci jeho zdravotní stav

objektivně posoudit a přijmout posudkový závěr i bez osobní účasti žalobce, a to na základě obsahu shromážděné podkladové dokumentace.

39. Lze uzavřít, že úkolem posudkové komise MPSV, která se zabývala žalobcovým zdravotním stavem, bylo „*pouze hodnotit zdravotní stav žadatele podle kritérií stanovených právními předpisy, nikoliv provádět primární klinická zjištění. To je úkolem ošetřujícího lékaře stěžovatele a lékařů odborných, u nichž se léčí (...) Přítomnost stěžovatele na jednání posudkové komise by tak byla nezbytná pouze v případě, pokud by zdravotní dokumentace o jeho zdravotním stavu byla neúplná, některé nálezy nejednoznačné či dokonce rozporné, případně pokud by bylo třeba došetřit některé skutečnosti a komise k tomu od něj potřebovala podrobnější informace*“ (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012-19, nebo též ze dne 5. 2. 2016, č. j. 2 Ads 209/2015-76, bod 44). Osobní vyšetření má zvláštní význam, existují-li rozpory mezi posudkovým hodnocením a podkladovými materiály (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 Ads 337/2016-33, bod 16). Nic z toho však nebyl žalobcův případ, neboť nebylo pochyb o souladu posudkových závěrů a kompletní lékařské dokumentace. Sám žalobce u ústního jednání sdělil, že v posudku PK MPSV Ostrava jsou zahrnuty veškeré lékařské zprávy a že žalobce netrpí jinými nemocemi či potížemi, než jsou uvedeny v diagnostickém souhrnu, který považuje za úplný. Osobní neúčast žalobce u jednání PK MPSV Ostrava tak v souzené věci není s to ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí.
40. Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku nemá každá osoba s vážnými zdravotními komplikacemi, nýbrž jen taková osoba, která trpí zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedeným v příloze k zákonu č. 329/2011 Sb., a u níž přiznání příspěvku nevyklučuje zdravotní stav charakterizovaný v téže příloze části I. bodu 5 písm. a), b) a c) přílohy k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, kde se výslovně uvádí, že za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na pořízení motorového vozidla považují zdravotní postižení a) zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písm. a), b), d) až i), l) a m); b) těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace; c) autistické poruchy s těžkým funkčním postižením, s opakovanými závažnými a objektivně prokázanými projevy autoagrese nebo heteroagrese přetrvávajícími i přes zavedenou léčbu. Jejich výčet je přitom formulován uzavřeně. Podmínky nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku totiž nejsou v tomto zákoně uvedeny slovy „zejména“, „například“ či „v dalších obdobných zdravotních postiženích“. Je tedy zřejmé, že v příloze k tomuto zákonu je obsažen taxativní výčet zdravotních postižení odůvodňujících přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku.
41. Cílem aplikované právní úpravy je dle důvodové zprávy zvýšení adresnosti a efektivnosti dávkové pomoci poskytované osobám se zdravotním postižením a v maximální možné míře snížit počet posudkových schémat. Příspěvek na zvláštní pomůcku je pak poskytován osobám naplňujícím indikace specifikované v příloze zákona. Příspěvek je poskytován jen osobám se zdravotním postižením, které je podmíněno dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Potřeba a vhodnost zvláštní pomůcky je posuzována jak z hlediska zdravotního stavu, tak i z hlediska sociálního.
42. Krajský soud zdůrazňuje, že i dle prostého jazykového výkladu aplikovaných právních předpisů má nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo toliko osoba, jejíž

zdravotní postižení je uvedeno v příloze zákona č. 329/2011 Sb. Znění § 9 odst. 4 tohoto zákona výslovně stanoví, že za zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku se považují jen v příloze vyjmenované nemoci.

43. Tuto dávku pak nelze žalobci poskytnout ani za pomoci analogie, jež je obecně myslitelná i při taxativním výčtu (srov. Melzer, F. Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 249). Shora vyjmenovaný okruh zdravotních postižení uvedených v příloze k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením (bod 24 a 25 tohoto rozsudku) totiž obsahuje konkrétní a nejzávažnější zdravotní postižení, takže úmyslem zákonodárce bylo poskytnutí příspěvku pouze takto nejpostiženějším osobám. Skutečnost, že žalobce mezi ně nepatří, vyplývá z posudkových závěrů.
44. Judikaturou již bylo potvrzeno, že výčet zdravotních postižení v příloze k zákonu o poskytování dávek, která odůvodňuje přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku je výčtem taxativním, u žadatele se musí jednat o zdravotní postižení shodné s postiženími tak vyjmenovanými, přičemž přirovnávání postižení jiných není přípustné (viz například Krajský soud v Českých Budějovicích v rozsudku ze dne 4. 6. 2013, č. j. 2 Ad 14/2013-20, kasační stížnost proti tomuto rozhodnutí zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 55/2013-29, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 4 Ads 51/2016-29).
45. Zákonná právní úprava zcela jasně konkretizuje zdravotní postižení, která opravňují přiznání příspěvku na motorové vozidlo. Jiná než tam uvedená zdravotní postižení uznat nelze. Zařazení konkrétního zdravotního postižení do zákonem vymezeného rozsahu, je pak oprávněn učinit pouze lékař okresní správy sociálního zabezpečení a ve druhém stupni posudková komise MPSV, jejichž odborně medicínskými závěry je vázán jak správní orgán, tak i soud. Analogie není přípustná. Jak již bylo vyřčeno, pokud by tomu tak bylo, zákonodárce by zcela jistě zvolil jinou formulaci, než jak tomu je nyní, např. by umožnil zařadit „i další zdravotní postižení obdobná či srovnatelná s tam uvedenými“ nebo by zvolil formulaci „zejména“ či „například“. Uvedený závěr vyplývá i z výše citovaného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 6. 2013, č. j. 2 Ad 14/2013-20, v němž se ve vztahu k § 9 odst. 2 a 4 zákona či o poskytování dávek uvádí: *„Těžká vada nosného nebo pohybového ústrojí opodstatňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku, motorové vozidlo, je výlučně vada vyjmenovaná v příloze k zákonu. Musí se jednat o postižení shodné, přirovnávání postižení jiných není přípustné“*. Uvedený závěr byl potvrzen i Nejvyšším správním soudem (srov. jeho rozsudky citované v předchozím odstavci) a převzat například rozsudkem Krajského soudu v Hradci králové ze dne 5. 3. 2020, č. j. 32 Ad 14/2019-27.
46. Závěrem krajský soud podotýká, že míra uvážení zákonodárce, jakou dávku a za jakých podmínek poskytnout, je díky specifické politické povaze sociálních práv širší, než u základních lidských a politických práv [srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 5. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 1/08 (N 91/49 SbNU 273; 251/2008 Sb.), odst. 90; ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 54/10 (N 84/65 SbNU 121; 186/2012 Sb.), odst. 43-66]. *„Je proto v pravomoci zákonodárce, aby rozsah poskytování sociálního zabezpečení vymezil v zákoně, přičemž není nutné, aby sociální dávky byly poskytovány ve všech myslitelných situacích“* (k tomu srov.

například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 187/2015–26, odst. 18).

47. Krajský soud si plně uvědomuje všechny důsledky napadeného rozhodnutí pro žalobce a v žádném případě nechce bagatelizovat jeho zdravotní postižení. Příspěvek na zvláštní pomůcku je však třeba vidět jako beneficium státu, který si může (při respektování ústavně právních limitů) stanovit podmínky, za kterých je bude vyplácet.
48. Jak je rozvedeno výše, aplikovaná právní úprava v souzené věci je taxativní a nepředpokládá použití analogii či principu srovnatelnosti zdravotních postižení. Zdravotní stav žalobce byl v předchozím správním řízení řádně posouzen, na jeho námitky bylo reagováno. Žalobci jako osobě se zdravotním postižením se dostalo plné ochrany jeho práv. I žalovaný ve svém rozhodnutí zmínil, že princip srovnatelnosti nelze uplatnit při posuzování zdravotního stavu pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku.

VIII. Závěr a náklady řízení

49. Krajský soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
50. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 14. listopadu 2023

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.,
samosoudkyně